

STATUTUL JURIDIC AL ADMINISTRATORULUI SOCIETĂȚII CU RĂSPUNDERE LIMITATĂ

Irina DIGORI, Facultatea de Drept

Cette étude est consacrée à l'analyse du statut juridique de l'administrateur de la société à responsabilité limitée. En particulier, nous avons examiné les aspects suivants: le concept de la gestion, la notion de l'administrateur, les qualités, la nomination et la fin de l'activité du gérant, la nature juridique de la relation gérant-société, les droits, les obligations et la responsabilité de l'administrateur.

Statutul juridic al administratorului societății cu răspundere limitată SRL reprezintă un subiect mereu actual, caracterizat printr-o importanță proeminentă datorită interdependenței ce există între conduita administratorului și succesul societății. Nu în zadar în doctrină se accentuează că modul în care administratorii înțeleg să-și execute obligațiile și să-și exercite atribuțiile poate avea o influență decisivă asupra rezultatelor financiare și chiar asupra existenței societății [5, p.15-16]. Interesul sporit față de statutul administratorului se justifică și prin faptul că Proiectul Legii privind modificarea și completarea unor acte legislative (Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107-XV din 6 iunie 2002 și cadrul conex), numit în continuare *Proiect*, prevede introducerea unor dispoziții detaliate privind funcționarea tuturor persoanelor juridice de drept privat. Completările și modificările cuprinse în *Proiect* se referă la mai multe tendințe legislative moderne: posibilitatea ca o persoană juridică să aibă mai mulți administratori; posibilitatea ca o persoană juridică să aibă ca administrator o altă persoană juridică; regula potrivit căreia, în raporturile cu terții, persoana juridică este angajată prin actele juridice ale administratorului cu excepția cazului când actele astfel încheiate depășesc limitele împuternicirilor sale prevăzute de lege; regula potrivit căreia înregistrarea administratorului în registrul de publicitate prevăzut de lege face inopozabilă terților orice încălcare cu privire la desemnarea acestora; anumite obligații ale administratorului (obligația de a respecta limitele împuternicirilor; obligația de a urmări scopul persoanei juridice; obligația de a acționa cu competență și diligență; obligația de a evita conflictul de interese; obligația de a nu accepta

beneficii de la terți; obligația de a declara interesul într-un act juridic sau operațiune care se propune persoanei juridice; obligația de confidențialitate); dispoziții privind răspunderea administratorilor; - regula privind buna judecată în luarea deciziilor de afaceri (*business judgment rule*) etc. Așa cum am demonstrat pe parcursul lucrării, multe dintre aceste prevederi le conține deja Legea privind societățile cu răspundere limitată nr.135-XVI din 14.06.2007, ceea ce atestă că respectiva lege a fost elaborată în corespundere cu tendințele moderne specifice materiei.

Scopul de bază al investigației a constat în cercetarea statutului juridic al administratorului SRL sub toate aspectele importante, releva te în doctrină, legislație și jurisprudență. Sintetizând toate cele expuse în lucrare, ținem să menționăm câteva aspecte importante. În capitolul I al lucrării, dedicat unor aspecte generale privind administratorul SRL, am stabilit că, din punct de vedere juridic, **administrarea societății comerciale** reprezintă întreprinderea tuturor acțiunilor necesare pentru funcționarea legală a societății și realizarea scopului acesteia (operațiuni de conservare, gestiune, dispoziție etc.).

Așadar, noțiunea de **administrator** al unei societăți comerciale desemnează persoana fizică sau juridică prin reprezentantul său permanent, asociată sau din afara societății, care în baza împuternicirii rezultate din mandatul încredințat și din normele specifice legii, transpune în practică voința societății prin exercitarea oricăror operațiuni cerute pentru ducerea la îndeplinire a obiectului de activitate și a voinței sociale, exceptând restricțiile prevăzute de lege sau de actul constitutiv [2, p.37]. Rolul, importanța puterilor, răspunderea administratorilor în gestiunea societății și aducerea la îndeplinire a voinței sociale și a obiectului său de activitate, impun îndeplinirea unor condiții legale, dar și a unor calități manageriale din partea persoanelor desemnate să administreze sau să reprezinte interesele societății comerciale. Astfel, prevederile legislației în acest sens au fost analizate prin prisma următoarelor condiții: capacitatea juridică, onorabilitatea, cetățenia și calitatea de asociat a administratorului.

Potrivit alin.(1) art.70 din Legea privind societățile cu răspundere limitată [1]., administratorul SRL este desemnat de adunarea generală a asociaților sau de consiliul societății, dacă actul de constituire

prevede aceasta. Desemnarea administratorilor se poate face fie la constituirea societății, prin clauză expresă în actul de constituire, fie ulterior, printr-o decizie a adunării generale a asociaților [3, p.57]. În practică, de regulă, administratorul este desemnat printr-un act separat de actul de constituire: fie un proces-verbal al adunării fondatorilor sau al adunării asociaților, fie o decizie unilaterală a fondatorului sau asociatului unic [4, p.176]. Administratorii societăților comerciale își încetează activitatea din mai multe cauze. Unele din acestea țin de voința socială (revocarea), altele de voința administratorului (renunța rea) ori sunt cauze naturale (deces) și împrejurări legate de persoana administratorului (incapacitatea sau decăderea ca urmare a săvârșirii unor infarcțiuni) etc. *Proiectul* cuprinde în textul său două articole noi dedicate modului de încetare a funcției de administrator, și anume: art.68¹⁶ („Eliberarea din funcție a administratorului”) și art.68¹⁷ („Renunțarea la calitatea de administrator”).

În capitolul II al lucrării, consacrat raportului juridic dintre administrator și societatea cu răspundere limitată, am analizat natura juridică a acestui raport prin prisma a două teorii fundamentale: teoria mandatului și teoria reprezentării, îmbinată cu cea organicistă. În prezent, tot mai mulți autori optează pentru o calificare mixtă a acestor raporturi. Și noi suntem de părere că cea mai potrivită este abordarea mixtă care îmbină argumentele celor două teorii de bază și reflectă cel mai obiectiv și amplu natura juridică a acestui raport.

Mai mult decât atât, considerăm că raportul dintre administrator și societate este unul fiduciar, bazat pe încredere. Caracterul acesta este susținut de prevederile Legii privind societățile cu răspundere limitată și ale *Proiectului*. Analizând principalele atribuții (atribuția de gestiune internă a afacerilor societății și atribuția de reprezentare legală a societății în relațiile cu terții) și obligații ale administratorilor, am stabilit că, în principiu, doctrina este unitară și foarte cuprinzătoare în acest sens. Totodată, o atenție sporită a fost dedicată concepției privind divizarea obligațiilor administratorului în fiduciare și statutare. Interesul deosebit față de obligațiile fiduciare ale administratorului se justifică prin faptul că multiple obligații prevăzute în *Proiect* sunt anume de o asemenea natură. Ultimul subiect abordat în lucrare vizează răspunderea juridică a administratorului, care poate fi de natură civilă, contravențională sau penală, și se angajează în cazul prejudiciei

rii societății, asociațiilor sau chiar a terților.

În final, pornind de la problemele identificate pe parcursul studiu lui, în vederea perfecționării legislației în materie și a uniformizării practicii judiciare, am înaintat următoarele **recomandări**: 1. adoptarea de către legiuitor a unor dispoziții exprese cu privire la contractul ce urmează a fi încheiat între administrator și societatea cu răspundere limitată, în scopul de a înlătura divergențele existente la moment în cadrul normativ și doctrină și de a soluționa toate aspectele aferente, precum: impozitarea, asigurarea socială și medicală a administratorului societății cu răspundere limitată etc.; 2. în ipoteza în care vor fi adoptate amendamentele prevăzute în Proiect, darea unor explicații de către Curtea Supremă de Justiție (printr-o hotărâre explicativă) privind aplicarea legislației referitoare la funcționarea persoanelor juridice de drept privat.

Referințe:

1. Legea privind societățile cu răspundere limitată nr.135-XVI din 14.06.2007. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova* din 17.08.2007, nr.127-130 art.548.
2. MUNTEANU, E. *Regimul juridic al administratorilor societăților comerciale pe acțiuni*. București: All Beck, 2000, p.37.
3. PIPERA, Gh. *Obligațiile și răspunderea administratorilor societăților comerciale. Noțiuni elementare*. București: All Beck, 1998, p.57.
4. ROȘCA, N., BAIEȘ, S. *Dreptul afacerilor*. Ed.III. Chișinău: Tipografia Centrală, 2011, p.176.
5. TODICĂ, C. *Răspunderea juridică civilă a administratorului societății comerciale: Studiu de doctrină și jurisprudență*. București: Editura Universitară, 2012, p.15-16.